waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

ONTWERPBESLUIT WIJZIGING WERKINGSGEBIEDEN WATERSCHAPSVERORDENING WATERSCHAP LIMBURG

Dijkverbetering Thorn-Wessem

Zaaknummer: 2025-Z7754

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

Inhoudsopgave

1 Aanleiding 3
2 Inhoudelijke wijziging 4
3 Overwegingen 6
4 Wijziging werkingsgebieden 7
5 Besluit 8
6 Ondertekening 8
7 Procedure 9
8 Bijlagen 9

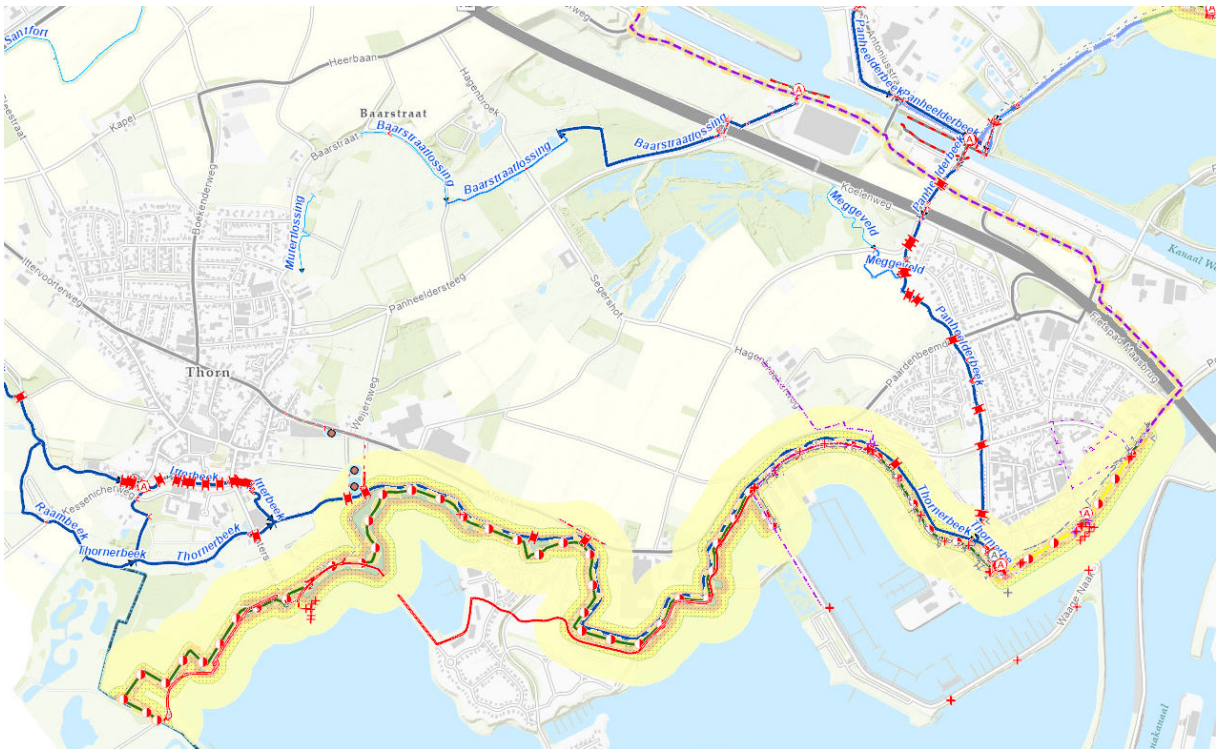
ONTWERPBESLUIT WIJZIGING WERKINGSGEBIEDEN WATERSCHAPSVERORDENING WATERSCHAP LIMBURG

1 Aanleiding

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg heeft op 14 oktober 2025 het ontwerp projectbesluit Thorn-Wessem vastgesteld. Dit projectbesluit heeft betrekking op de verbetering van de primaire waterkering ter plaatse van het projectgebied Thorn-Wessem en op de verlegging van de Thornerbeek. Het project maakt onderdeel uit van het Hoogwaterbeschermingsprogramma van Waterschap Limburg.

De maatregelen die zijn opgenomen in het projectbesluit Thorn-Wessem hebben consequenties voor de tracés van de waterkering en het watersysteem. Met het versterken van de dijk moet ook de Thornerbeek worden verlegd. Om een juiste bescherming van het watersysteem en de waterkering tijdens en na realisatie van de dijkverbetering te garanderen, is het noodzakelijk om de werkingsgebieden, zoals deze zijn opgenomen in bijlage I van de Waterschapsverordening Waterschap Limburg (hierna: waterschapsverordening), aan te passen. Dit besluit gaat hierover.

Op onderstaande afbeelding is aangegeven hoe de situatie op hoofdlijn gaat worden.

Figuur 1 Huidige situatie werkingsgebieden

2 Inhoudelijke wijziging

Waterschap Limburg heeft het voornemen om het dijktraject Thorn-Wessem te versterken. De dijk is op dit traject niet sterk en hoog genoeg om Thorn en Wessem ook in de toekomst te beschermen tegen hoogwater. Met het versterken van de dijk, waarbij deze verhoogd en verbreed moet worden, moet ook de Thornerbeek worden verlegd. De beek loopt in de huidige ligging namelijk deels parallel aan de dijk, en met de versterking van de dijk is er meer ruimte landinwaarts nodig. Deze beekverlegging gaat samen met natuurherstel waarmee invulling wordt gegeven aan de eisen die volgen uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

Het dijktraject Thorn-Wessem betreft een bestaand dijktracé van ruim 5 kilometer, dit is een combinatie van een groene en een harde kering. Het dijktraject sluit bij Thorn aan op de Belgische dijk, nabij de Koningsteendam. In de huidige situatie eindigt het dijktraject in Wessem, bij de kruising Maasboulevard-Wallenstraat.

Het nieuwe traject is onderverdeeld in dijksecties 1 t/m 5. Sectie 1 begint bij de aansluiting met de grens met België bij Thorn en loopt via dijksectie 2 en dijksectie 3 door tot de aansluiting van de Waage Naak op de Maasboulevard. In de dijksecties 1, 2 en 3 wordt de dijk versterkt, waardoor de binnenste grenzen opschuiven en werkingsgebieden van de primaire waterkering wordt aangepast. De inhoudelijke wijzigingen van de werkingsgebieden betreffen:

- toevoegen kernzone van een waterkering ;
- toevoegen beschermingszone van een waterkering;
- toevoegen buitenbeschermingszone;
- toevoegen profiel van vrije ruimte bij een waterkering; en
- verwijderen van de huidige werkingsgebieden.

In de huidige situatie ligt de Thornerbeek parallel en tegen de bestaande waterkering. Doordat de waterkering bij sectie 1 t/m 3 binnendijks wordt versterkt, moet ook de Thornerbeek worden verlegd. Hierbij is er gekozen voor een tracé dat op ruime afstand van de waterkering ligt. De inhoudelijke wijzigingen van de werkingsgebieden betreffen:

- toevoegen primair water;
- aanpassing watergangen anders dan de trajecten I tot en met V van Roer en Hambeek;
- toevoegen primair water of een zone van 2 meter eromheen;
- toevoegen kernzone van het oppervlaktewater of een buffer van 0,5 meter eromheen;
- toevoegen oppervlaktewater met een lage basisafvoer;
- aanpassing traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren;
- verwijderen van de huidige werkingsgebieden (Thornerbeek).

Dijksectie 4 betreft de harde kering ter plaatse van de Maasboulevard en Polstraat in Wessem. De primaire kering bestaat hier uit een stalen damwand met daarover een betonnen/gemetselde sloof. De inhoudelijke wijzigingen van de werkingsgebieden betreffen:

- toevoegen kernzone van een waterkering ;
- toevoegen beschermingszone van een waterkering;
- toevoegen buitenbeschermingszone;
- toevoegen profiel van vrije ruimte bij een waterkering; en
- verwijderen van de huidige werkingsgebieden.

Dijksectie 5 betreft een verholen kering, daar blijven huidige functies bestaan, maar is het werkingsgebied ‘hoge grond' toegevoegd. De hoge grond parallel aan de A2, tussen de Polstraat en de Panheelderweg krijgt het werkingsgebied Hoge Grond Robuust. Vanaf de Panheelderweg westelijk is het werkingsgebied Hoge Grond Basis. De inhoudelijke wijzigingen van de werkingsgebieden betreffen:

- toevoegen hoge grond basis;
- toevoegen hoge grond robuust.

De Baarstraatlossing en de Panheelderbeek kruisen de hoge grond. De onderdoorgangen maken onderdeel uit van de waterkering. De onderdoorgangen krijgen daarom aan weerszijde van de hoge grond een afsluiter. Deze afsluiters hebben bescherming nodig vandaar dat hier werkingsgebieden worden toegevoegd. De inhoudelijke wijzigingen van de werkingsgebieden betreffen:

- toevoegen kernzone van een waterkering ;
- toevoegen beschermingszone van een waterkering;
- toevoegen buitenbeschermingszone;
- toevoegen profiel van vrije ruimte bij een waterkering; en
- verwijderen van de huidige werkingsgebieden.

In de bij dit besluit behorende tekening zijn de huidige en nieuwe werkingsgebieden weergegeven (bijlage 1). De (2D) vlakken van de kernzone, beperkingszones en ondersteunende kunstwerken zijn bepaald op basis van het ontwerp zoals vastgesteld in het ontwerp projectbesluit ‘Thorn-Wessem’ en het beleid voor primaire waterkeringen. Voor de begrenzing van de waterkering worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Kernzone van een waterkering
De kernzone bevat altijd minimaal het ontworpen dijkprofiel (van buitenteen tot binnenteen). Indien naast de teen nog sprake is van een klei-inkassing, bermsloot of een beheer- of inspectiepad dan behoren deze ook tot de kernzone.

Beschermingszone
De beschermingszone van een waterkering dient met name ter bescherming van de stabiliteit van de waterkering. Als uitgangspunt geldt dat de breedte van de beschermingszone in het geval van waterkeringen met een hoogte van maximaal 1,00 meter, 10 meter is. Bij waterkeringen met een hoogte van meer dan 1,00 meter geldt een breedte van 20 meter. De breedte van de beschermingszone wordt gemeten vanuit de grens van de kernzone. In specifieke situaties kan van deze afmetingen worden afgeweken. In dit geval is dat gebeurd vanaf dijkpaal 79.042 tot 79.044. Dit blijft gelijk aan de huidige legger.

Profiel van vrije ruimte bij een waterkering
Het profiel van vrije ruimte bestaat uit de benodigde ruimte, naast de huidige kernzone, voor een toekomstige versterking (zichtjaar 2125). Dit is voor zowel een buitenwaartse als een binnenwaartse versterking bepaald. Door de extra benodigde hoogte wordt de waterkering ook breder. In sommige gevallen heeft de extra hoogte ook tot gevolg dat taludhellingen flauwer moeten worden om aan de vereiste stabiliteit te voldoen. Hier wordt een breedte van 40 meter gehanteerd vanaf de grens van de kernzone.

Buitenbeschermingszone
De buitenbeschermingszone wordt in alle gevallen bepaald middels een vaste maat van 125 meter vanaf de kernzone. Dit geldt voor zowel de binnen- als de buitenzijde.

Hoge grond, robuust en basis
De hoge grond parallel aan de A2, tussen de Polstraat en de Panheelderweg krijgt het werkingsgebied Hoge Grond Robuust. Vanaf de Panheelderweg westelijk is het werkingsgebied Hoge Grond Basis. De begrenzing is in beide gevallen bepaald op 20 meter links en rechts van de aslijn.

Primair water ('Thornerbeek');
Het primair water is de ruimte van insteek tot insteek + 1 meter. Ook het onderhoudspad wordt tot het primair water gerekend. In geval van een ecologische inrichting maken de natuurvriendelijke oevers waar geen duidelijke insteek in veld waarneembaar is, onderdeel uit van het primair water.

Primair water of een zone van 2 meter eromheen;
Idem als primair water maar dan inclusief een bufferzone van 2 meter aan weerszijde.

Kernzone van het oppervlaktewater of een buffer van 0,5 meter eromheen;
Idem als primair water maar dan inclusief een bufferzone van 0,5 meter aan weerszijde.

Profiel van vrije ruimte bij een watergang
Het profiel van vrije ruimte is bedoeld voor toekomstige ontwikkeling van de watergang. De huidige Thornerbeek heeft een profiel van vrije ruimte. Alhoewel het waterschap de ambitie heeft om de Thornerbeek robuuster in te richten worden hiervoor nu geen werkingsgebieden aangewezen. In de nieuwe situatie krijgt de waterloop dan ook geen profiel van vrije ruimte

Oppervlaktewater met een lage basisafvoer;
Gelet op de beperkte basis afvoer wordt de Thornerbeek gerekend tot een oppervlaktewater met een lage basisafvoer.

Traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren;
Het niet mogelijk of wenselijk om te kanoën op de Thornerbeek. Om deze reden is de Thornerbeek opgenomen in dit werkingsgebied.

Watergangen anders dan de trajecten I tot en met V van Roer en Hambeek.
Dit werkingsgebied regelt op welke trajecten gevaren mag worden met gemotoriseerd vaarverkeer. De Thornerbeek hoort hier niet bij. Om deze reden is de Thornerbeek opgenomen in dit werkingsgebied.

3 Overwegingen

De waterschapsverordening bevat regels met het oog op bescherming van het watersysteem en van de waterkeringen. De werkingsgebieden geven in (2D) vlakken aan waar de betreffende regels van de waterschapsverordening gelden. De geometrische begrenzingen van de werkingsgebieden zijn opgenomen in bijlage I behorende bij de Waterschapsverordening. De werkingsgebieden leveren in combinatie met de regels van de waterschapsverordening een bijdrage aan de publiekrechtelijke bescherming van het watersysteem en de waterkering.

Enkele maatregelen die zijn opgenomen in het ontwerp projectbesluit Thorn-Wessem hebben gevolgen voor de werkingsgebieden. Deze maatregelen betreffen de dijkverbetering en de daaruit volgende aanpassing van het primair oppervlaktewater 'Thornerbeek'. Voor een juiste bescherming van de waterkering is het daarom noodzakelijk om de geometrische begrenzing van de werkingsgebieden aan te passen. Het dagelijks bestuur is, op grond van artikel 1.13 van de Waterschapsverordening, bevoegd de geometrische begrenzingen in bijlage I te wijzigen.

De gevolgen van de besluitvorming worden zo veel mogelijk als één geheel in beeld gebracht. De procedure tot wijziging van de werkingsgebieden (bijlage I van de Waterschapsverordening) loopt daarom parallel aan de procedure tot vaststelling en goedkeuring van het projectbesluit Thorn-Wessem, zie onderdeel 6. 'Procedure'.

De oude, gewijzigde werkingsgebieden zullen na realisatie van de dijkverbetering vervallen.

Tot die tijd zullen zowel de bestaande als de nieuwe werkingsgebieden zijn opgenomen ter bescherming van het watersysteem waar de waterkeringen onderdeel van uitmaken.

De optimalisatie van het uitvoeringsontwerp kan leiden tot aanpassingen van de werkingsgebieden. Verkleining van de werkingsgebieden kan na realisatie onder verwijzing naar dit besluit worden verwerkt in de werkingsgebieden.
In sommige gevallen worden nu relatief grote beschermingszones opgenomen waar sprake is van mogelijke toekomstige (gebieds)ontwikkelingen. In die gevallen kan de beschermingszone worden verkleind na realisatie van deze ontwikkelingen. Hiervoor is dan geen aanvullend wijzigingsbesluit benodigd.

Leggerwijziging
Nadat het projectbesluit is vastgesteld, wordt het ontwerp door de aannemer geoptimaliseerd binnen de kaders die zijn beschreven in het projectbesluit.

Het leggerbesluit op grond van de Omgevingswet voor het vastleggen van de ligging, vorm, afmeting en constructie van de waterkering, watergang en kunstwerken wordt vanwege de optimalisatie pas opgesteld en vastgesteld na realisatie van dijkverbetering Thorn-Wessem op basis van revisietekeningen. Hetzelfde geldt voor de onderhoudslegger op grond van de Waterschapswet.

4 Wijziging werkingsgebieden

In de bij dit besluit behorende tekening zijn de bestaande werkingsgebieden en de situatie na uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden weergegeven (bijlage 1). De (2D) vlakken van de kernzone, beperkingszones en ondersteunende kunstwerken zijn bepaald op basis van het ontwerp zoals vastgesteld in het (ontwerp)projectbesluit Thorn-Wessem en het beleid voor primaire waterkeringen.

Het betreft het wijzigen van de werkingsgebieden van Waterschap Limburg als gevolg van het verleggen en verbeteren van waterkeringen en watergangen.

5 Besluit

Gelet op de bepalingen van de Omgevingswet, de Omgevingsverordening Limburg, het Besluit Omgevingsrecht, de regeling Omgevingsrecht, de waterschapsverordening, de Waterschapswet, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de hieronder vermelde overwegingen, besluit het dagelijks bestuur als volgt:

a. de werkingsgebieden in de waterschapsverordening conform de bijgevoegde tekening (bijlage 1) te wijzigen:
   - Kernzone van een waterkering;
   - Profiel van vrije ruimte bij een waterkering;
   - Beschermingszone bij een waterkering;
   - Buitenbeschermingszone;
   - Hoge grond, robuust en basis;
   - Primair water;
   - Primair water of een zone van 2 meter eromheen;
   - Kernzone van het oppervlaktewater of een buffer van 0,5 meter eromheen;
   - Oppervlaktewater met een lage basisafvoer;
   - Traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren;
   - Profiel van vrije ruimte;
   - Watergangen anders dan de trajecten I tot en met V van Roer en Hambeek.
b. de werkingsgebieden die komen te vervallen worden pas in de waterschapsverordening verwijderd als de werkzaamheden zoals benoemd in het projectbesluit Thorn-Wessem zijn uitgevoerd;
c. kleine aanpassingen van de werkingsgebieden als gevolg van de optimalisatie en realisatie van de werkzaamheden kunnen mits deze leiden tot kleinere werkingsgebieden worden verwerkt in de werkingsgebieden en onder verwijzing naar dit besluit worden gepubliceerd.

De wijziging van de werkingsgebieden in de waterschapsverordening treedt 8 dagen na bekendmaking in werking.

6 Ondertekening

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg,

ir. E.J.M. Keulers MMO	S.M.M. Borgers
secretaris-directeur	Dijkgraaf

7 Procedure

Op basis van de Participatie- en inspraakverordening van Waterschap Limburg wordt het ontwerpbesluit tot wijziging van de werkingsgebieden overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Awb voorbereid.

Zoals aangegeven onder 1. en 2. is dit ontwerpbesluit verbonden met het ontwerp projectbesluit Dijkverbetering Thorn-Wessem. In het ontwerp projectbesluit worden de inhoudelijke consequenties van de dijkverbetering beschreven. In dit ontwerpbesluit tot wijziging van de werkingsgebieden worden de gevolgen voor de werkingsgebieden beschreven (bijlage 1 Waterschapsverordening) als gevolg van de uitvoering van het projectbesluit. Om de invloed van de wijziging inzichtelijk te maken, worden beide procedures gelijktijdig doorlopen. De projectprocedure Omgevingswet is van toepassing op het projectbesluit 'dijkverbetering Thorn-Wessem' en de daarbij horende vergunningen (uitvoeringsbesluiten) die op dit project betrekking hebben. Dit ontwerpbesluit tot wijziging van de werkingsgebieden valt niet onder de projectprocedure Omgevingswet maar wordt in verband met het bieden van duidelijkheid richting omgeving gelijktijdig met het ontwerp projectbesluit bekendgemaakt en gedurende zes weken ter inzage gelegd. De uitvoeringsbesluiten worden in een latere fase vastgesteld en bekend gemaakt.
Ondanks de relatie tussen dit ontwerpbesluit en het ontwerp projectbesluit moeten er tegen beide ontwerpbesluiten (het projectbesluit en het besluit tot wijziging van de werkingsgebieden) *aparte* zienswijzen worden ingediend. Beide ontwerpbesluiten hebben namelijk betrekking op verschillende aspecten en zijn gebaseerd op verschillende wet- en regelgeving.

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen door belanghebbenden en ingezetenen schriftelijke of mondelinge zienswijzen over het ontwerpbesluit tot wijziging van de werkingsgebieden naar voren worden gebracht.

Hoewel het ontwerpbesluit tot wijziging van de werkingsgebieden niet onder de projectprocedure Omgevingswet valt, dienen vanwege het één-loket-systeem ook de zienswijzen gericht tegen het ontwerpbesluit tot wijziging van de werkingsgebieden gericht te worden aan Gedeputeerde Staten van Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Gedeputeerde Staten van Limburg zorgen ervoor dat zienswijzen die gericht zijn tegen het ontwerpbesluit tot wijziging van de werkingsgebieden worden behandeld door Waterschap Limburg.

Na verwerking van de ingekomen zienswijzen wordt het definitieve besluit tot wijziging van de werkingsgebieden vastgesteld. Tegen het definitieve besluit kan geen beroep worden ingesteld, omdat sprake is van een wijziging van de waterschapsverordening (besluit van algemene strekking).

8 Bijlagen

Bijlagen behorende bij ontwerpbesluit wijziging werkingsgebieden waterschapsverordening met kenmerk 2025-Z7754:

1. Bijlage 1 was wordt kaart 2025-Z7754.